

Gaelscoil Mhuscraí,
Sean Íochtarach,
An Bhlárna,
Co. Chorcaí
Guthán/Facs: (021) 4516874
Ríomhphost: oifig@gaelscoilmhuscraí.ie
Suíomh: <http://gaelscoilmhuscraí.ie>

Polasaí Bí Cineálta chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi

Ghlac Bord Bainistíochta Ghaelscoil Mhuscraí an polasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán ceanglais *Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna 2024*.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár noibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

Sainmhíniú ar an mbulaíocht

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in *Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna* mar

- iompraíocht **spriocdhírithé**, ar líne nó as líne a dhéanann dochar.
- D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach.
- **Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama** agus bíonn **neamhchothroime cumhachta** i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí.

Má tá na trí chritéir thuasluaite ann is iompar bulaíochta é agus ceart dul i ngleic leis de réir an polasaí Bí Cineálta seo.

Iompraíocht nach iompraíocht bhulaíochta í

Ní hionann eachtra aon uaire d’iompraíocht dhiúltach in aghaidh scoláire eile agus iompraíocht bhulaíochta. Mar sin féin, is féidir teachtaireachtaí goilliúnacha a phostáiltear ar na meáin shóisialta a mheas mar iompraíocht bhulaíochta mar go bhféadfadh pobal níos leithne iad a fheiceáil agus gur mó an seans go ndéanfar iad a roinnt go minic agus mar sin gur iompraíocht leantach atá iontu.

D’fhéadfadh sé go mbeadh deacrachtaí le cumarsáid shóisialta ag roinnt scoláirí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus go gcuirfidís a gcuid riachtanas in iúl le hiompraíochtaí a d’fhéadfadh iad féin nó daoine eile a ghortú. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach in aon turas a léirítear na hiompraíochtaí sin agus nach bhfuil siad pleanáilte ach, i gcúinsí áirithe, gur freagairt uathfheidhmeach iad, nach féidir leo a smachtú.

Ní iompraíocht thimpisteach ná meargánta atá sa bhulaíocht. Má mheasann an scoláire a bhfuil an dochar á fhulaingt aige nó aici go bhfuil fíordhochar á dhéanamh dó nó di ach nach bhfuil sé i gceist ag an scoláire eile dochar a dhéanamh, ní hionann é sin agus bulaíocht. Is féidir leis na hiompraíochtaí sin a bheith coscrach. Déantar foráil do straitéisí chun dul i ngleic le hiompraíocht mhíchúil laistigh de Chód Iompraíochta na Scoile.

Ní mór do gach scoil polasaí Bí Cineálta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina leagtar amach conas a chuireann pobal na scoile cosc ar iompraíocht bhulaíochta agus conas a théann sé i ngleic léi. Déantar foráil i gCód Iompraíochta na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchúil nach iompraíocht bhulaíochta í.

Cineálacha iompraíochta bulaíochta

Tá mórán cineálacha éagsúla d’iompraíocht bhulaíochta ann. D’fhéadfadh na nithe seo a leanas a bheith san áireamh san iompraíocht ach níl an liosta uileghabhálach: duine atá faoi mhíchumas, duine ar ardchumais, féiniúlacht inscne, homafóbach/trasfhóbach (LADTA+, a c(h)uma fhisiciúil, ciníoch, bochtaineachta, féiniúlacht reiligiúnach, gnéasaíoch, ciapadh gnéasach. Níl an liosta uileghabhálach.

Iompraíocht bhulaíochta díreach:

- Bulaíocht fhisiciúil - scoláirí a bhrú, a shoncáil, a chiceáil, a phriocadh agus cor coise a chur iontu. Damáiste a dhéanamh do mhaoín pearsanta.
- Bulaíocht ó bhéal - glaoch ainmneacha ar bhonn leanúnach atá dírithe ar scoláire agus a ghortaíonn, a mhaslaíonn nó a náiríonn an scoláire.
- I scríbhinn - ráitis mhaslacha a scríobh faoin scoláire in áiteanna poiblí, nótaí faoin scoláire nó líníochtaí den scoláire a chur timpeall.
- Sracadh: - Bíonn sracadh i gceist nuair a fhaightear rud éigin le lámh láidir nó le bagairt.

Iompraíocht bhulaíochta indíreach:

- Eisiamh - Nuair a dhéanann scoláire nó scoláirí scoláire eile a aonrú, a eisiamh nó neamhaird a thabhairt air/uirthi in aon turas ar bhonn leanúnach.
- Caidrimh: - Nuair a dhiúltaítear ar bhonn leanúnach d'iarrachtaí a dhéanann scoláire bualadh le piaraí agus caidreamh a bhunú leo nó nuair a bhaintear de na hiarrachtaí sin

Iompraíocht bhulaíochta ar líne:

Déantar iompraíocht bhulaíochta ar líne (cibearbhulaíocht) trí fheidhm a bhaint as teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide amhail téacsanna nó teachtaireachtaí díreacha/meandracha, ardáin na meán sóisialta, ríomhphost, aipeanna, suíomhanna cluichíochta digiteacha, consóil chluichíochta, seomraí comhrá agus teicneolaíochtaí eile ar líne. D'fhéadfadh sé go measfaí gurb ionann agus iompraíocht bhulaíochta teachtaireacht ghoilliúnach amháin a phostáiltear ar na meáin shóisialta mar is ródhócha go ndéanfar í a roinnt mórán uaireanta agus mar sin déanfar iompraíocht leantach di.

D'fhéadfadh siad seo a leanas a bheith san áireamh sa chineál sin iompraíochta bulaíochta:

- teachtaireachtaí nó íomhánna gránna, maslacha, tarcaisneacha agus/nó bagracha a sheoladh nó a roinnt le teachtaireachtaí téacs, ríomhphoist, teachtaireachtaí díreacha nó suíomhanna gréasáin nó aipeanna eile
- eolas a mheastar a bheith pearsanta, príobháideach agus íogair a phostáil gan chead
- próifílí bréagacha a chruthú ar líonra sóisialta agus/nó a bheith páirteach iontu chun scoláirí eile a phearsanú agus/nó a náiriú
- rochtain scoláire ar ghrúpaí comhrá ar líne, ar chuntais nó ar chluiche ar líne a eisiamh nó a bhac in aon turas

Níltear ag súil go ndéileálfadh scoil le hiompraíocht bhulaíochta a tharlaíonn nuair nach mbíonn scoláirí faoi chúram nó faoi fhreagracht na scoile. Sa chás go mbíonn tionchar ag an iompraíocht bhulaíochta sin ar scoil, áfach, tá iallach ar scoileanna tacú leis na scoláirí atá i gceist. I gcás go leanann an iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh sa scoil, ba chóir do scoileanna déileáil leis de réir a bpolasaí Bí Cineálta.

Mír A: Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Foireann na Scoile	Eanáir 2025 Márta 2025 Aibreán 2025	Cruinniú Fóirne. Lá inseirbhíse ar Bí Cineálta. Tús curtha le polasaí nua. Ceistneoir Google Forms Dréacht den pholasaí iomlán curtha le chéile.
Scoláirí	Márta 2025 Aibreán 2025	Ceistneoir Google Forms - Rang 3-6 Cruinniú Comhairle na nDaltaí Dréacht de chóip na bpáistí déanta & fógartha i measc na ndaltaí.
Tuismitheoirí	Márta 2025 Aibreán/Bealtaine 2025	Ceistneoir Google Forms Cumann na dTuistí - dréacht seolta ar dtúis ag lorg ionchur. Dréacht den pholasaí seolta amach ag lorg aiseolas ó thuistí.
Bord Bainistíochta	Márta 2025 Bealtaine 2025	Cruinniú Boird - polasaí nua pléite Daingeanú déanta ar an bpolasaí – 29ú Bealtaine
Pobal na scoile i gcoitinne (de réir mar is cuí mar shampla tiománaithe bus)	n/a	n/a
An dáta ar faomhadh an polasaí: 29/5/25		
An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí:		

Mír B: Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfidh an scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrath ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bulaíochta ciníche, iompraíocht bulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta).

Cultúr agus timpeallacht:

- Cultúr agus timpeallacht scoile atá dearfach agus ionchuimsitheach a bhunú sa scoil.
- Ba cheart go mbeadh an caidreamh idir gach ball de phobal na scoile bunaithe ar mheas, cúram, ionracas agus muinín.
- Cur chuige seasmhach a ghlacadh i dtaca le dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta.
- Mar chomhpháirtithe gníomhacha in oideachas a linbh, féadann tuismitheoirí cabhrú chun timpeallacht a chothú nach bhfuil aon ghlacadh le bulaíocht inti nuair a chuireann siad comhbhá agus meas chun cinn.
- Ba cheart go mbeadh scoláirí ar a gcompond ag caint faoi ábhair inní maidir le hiompraíocht bhulaíochta. Ní gá gur binn béal ina thost.

- Duine fásta iontaofa - Ba cheart go dtabharfaí tacaíocht do scoláirí a fheiceann iompraíocht bhulaíochta agus go spreagfaí iad chun an iompraíocht a thuairisciú do dhuine fásta iontaofa ionas gur féidir dul i ngleic leis an iompraíocht. Nasc anseo le ceachtanna Bí Sábháilte.
- Spásanna fisiciúla sábháilte a chruthú sa scoil - go mbíonn maoirseachta cuí sna pasáistí, staighrí agus i gclós na scoile. Bailíonn na múinteoirí a rang ón gclós agus siúlann siad thar nais leo go dtí an seomra ranga. Caochspótaí timpeall na scoile a laghdú.
- Píosaí ealaíne na bpáistí a mhaisiú timpeall na scoile le ealaíne a spreagann luachanna na scoile, amhail comhionannas, éagsúlacht, ionchuimsitheacht agus meas a chur chun cinn.
- Tá ambasadóirí folláine & Comhairle na nDaltaí curtha i bhfeidhm againn sa scoil. Beidh siadsan ag cabhrú chun cultúr agus timpeallacht atá sábháilte agus ionchuimsitheacht a chruthú sa chlós agus timpeall na scoile.
- Cairde chlóis - ambasadóirí folláine ag tacú le páistí atá fágtha amach sa chlós.
- Binse chairdis sa chlós chun cabhrú le páistí atá ag streachailt go sóisialta a aithint.
- Leagan den pholasaí frith-bhulaíochta deartha ag na páistí iad féin agus curtha chun cinn timpeall na scoile.
- Seachtain na Frith-bhulaíochta & Seachtain folláine a aithint gach bliain trí aird a tharraingt ar an bpolasaí seo agus gníomhaíochtaí frith-bhulaíochta & gníomhartha chineáltais a chur chun cinn.
- Clár fógraí scoile bunaithe ar an bhfrith-bhulaíocht agus cineáltas a chur chun cinn.

Curaclam, Teagasc agus Foghlaim:

- Bíonn teagasc agus foghlaim atá comhoibríoch agus measúil curtha chun cinn againn i nGaelscoil Mhuscraí.
- Deiseanna rialta ag scoláirí oibriú i ngrúpaí beaga lena bpiaraí, rud a chabhraíonn comhbhá a fhorbairt ina measc.
- Múineadh díreach ar cad atá i gceist le bulaíocht - de réir an polasaí scoile - agus cén tionchar a bhíonn aige.
- Polasaí OSPA i bhfeidhm ina bhfuil cláracha cosúil le Bí Sabháilte, Fios na Folláine, Fí na Folláine, Misneach agus OCG ar siúl.
- Tá Polasaí Bí Cineálta na bPáistí/Scoláirí cruthaithe acu. Tuigeann na páistí cad go díreach atá i gceist le bulaíocht agus na céimeanna atá ann chun é a aithint agus a chur in iúl do mhúinteoirí ranga na scoile.
- Deiseanna chun Fun Friends/Friends for Life a bheith curtha ar fail trí mhúinteoirí a bhfuil an tranáil déanta acu agus trí chleachtóir folláine NEPS.
- Ceachtanna ó Webwise a dhéanamh go mormhór ar laethanta cosúil le Lá Sabháilteacht Idirlín.
- Conradh iompar curtha le chéile ag na páistí sna seomraí ranga chun cur in iúl cén saghas iompar gur cheart a bheith le feiscint.
- Ciorcaid céadfaí agus sosanna céadfaí a thabhairt do pháistí chun cabhrú le rialú na mothúcháin.
- Ceiliúradh a dhéanamh ar éagsúlacht difríochtaí sa scoil trí laethanta cosúil le ‘Lá Uathachais Domhanda’ a aithint.
- Tá cúpla múinteoir taréis traenáil a fháil ar teicnící Emotion Coaching agus Cleachtas aisírioch a bheidh á roinnt leis an gcuid eile den fhoireann.
- Acmhainní Oid Speisialta cosúil le Zippy’s Friends chun cabhrú le scileanna sóisialta páistí áirithe.

Caidreamh agus Comhpháirtíochtaí:

- Tá naisc láidre idirphearsanta thar a bheith tábhachtach chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi go héifeachtach. Bíonn Cumann na dTuistí, an Bord Bainistíochta,

Comhairle na nDaltaí agus clubanna iarscoile ar fad ag obair chun luachanna na scoile a chur chun cinn agus co-oibriú i slí dhearfach le chéile.

- Cabhríonn ár n-ambasadóirí folláine a bheith mar comhpháirtithe piaraí ag cabhrú leis na ndaltaí is ciúine labhairt amach.
- Is iad na tuismitheoirí príomhoideachasóirí a bpáistí; ligeann ár seachtain frithbhulaíochta agus ár seachtain folláine araon le ceachtanna OSPS deis do thuismitheoirí eolas a fháil ar na straitéisí chun folláine a chur chun cinn sa scoil agus na straitéisí frithbhulaíochta atá in úsáid sa scoil.
- Tuairim na dtuistí agus na páistí a fháil ar aon pholasaí scoile nua ata á chur le chéile go mormhór an polasaí frith-bhulaíochta nua.
- Cainteoirí seachtracha a eagrú chun labhairt ar ábhair a bhaineann leis an mbulaíocht m.sh Garda Seán, Cyber Safe Kids.
- Ball fóirne áirithe ag déanamh ‘seiceáil isteach folláine’ le páistí áirithe chun aon deacrachtaí nó ábhair inní a aithint go luath.
- Tionól Scoile - ag déanamh ceiliúradh ar dhul chun cinn agus nuacht na bpáistí
- Oibriú le heagraíochtaí seachtracha ar mhaithe na bpáistí chun cabhrú le deacrachtaí iompar m.sh NEPS, NCSE, AsIAm, ADHD Ireland.

Polasaí & Pleanáil:

- Polasaí Frith-bhulaíochta soiléir a chur i bhfeidhm ag gach ball fóirne agus ina ndéantar athbhreithniú bliantúil air.
- Cabhraíonn an polasaí AUP, an polasaí feitheoireachta, an polasaí oideachas speisialta, tuistí mar pháirtneirí polasaí, an plean OSPS agus an Cód Iompar le cur i bhfeidhm an polasaí Bí Cineálta.
- Ag cur guth an pháiste san áireamh i bhfoirmiú polasaí trí plé a dhéanamh le Comhairle na nDaltaí.
- Tá ball fóirne tiomanta chun páirt a ghlacadh i bhforbairt ghairmiúil a bhaineann le bheith ag cabhrú le scoil iomchuimsitheach a chruthú.
- Ag spreagadh ball fóirne chun a saineolas a roinnt lena chéile ag cruinnithe fóirne m.sh. teicnící Emotion Coaching agus Cleachtas Aisiríoch.
- Bainistíocht éifeachtach leis an bpríomhoide, leas-phríomhoide agus príomhoidí cúnata ag tacú le cur i bhfeidhm an pholasaí seo.

Iompraíocht Chibearbhulaíochta

- De réir ár bpolasaí digiteach/fón cliste, tá an chuid is mó de na teaghlaigh inár scoil tar éis aontú gan fón cliste a cheannach dá bpáiste roimh 13 bliana d’aois.
- Tá íosriachtanas aoise ag formhór na nardán agus na seirbhísí meán sóisialta agus is é 13 bliana d’aois an tíosriachtanas aoise d’fhorhór na seirbhísí sin. Mar sin, go teicniúil, níor cheart go mbeadh cuntas meán sóisialta ag leanaí faoi bhun 13 bliana d’aois.
- Clúdaíonn ceachtanna Webwise sábháilteacht ar líne agus úsáid cheart na teicneolaíochta chomh maith le lá sábháilteachta idirlín a cheiliúradh agus cibearbhulaíocht a phlé.
- Daoine ó lasmuigh a fháil chun cibearbhulaíocht a phlé le tuistí agus daltaí m.sh. Ger Brick, Cyber Safe Kids.
- Ag monatóireacht ar úsáid na Ipads scoile tríd an Classroom App ar Ipad an mhúinteora.
- A ipad féin a bheith ag gach páiste ionas go mbeidh taifead ann ar obair agus stair gach páiste.

Iompraíocht bulaíochta homafóbaí/trasfhóbaí a chosc

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta homafóbaí agus trasfhóbaí a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- timpeallacht fhisiciúil ionchuimsitheach a chothú agus a choinneáil , amhail póstaer ábhartha a chur ar taispeáint.
- tacaíocht piaraí a spreagadh amhail piarmheantóireacht agus gníomhaíochtaí a chothaíonn comhbhá
- steiréitíopaí inscne a cheistiú
- ceardlanna agus seimineáir a reáchtáil do scoláirí, d'fhoireann na scoile agus do thuismitheoirí chun feasacht a mhúscailt ar thionchar na hiompraíochta bulaíochta homafóbaí
- spreagadh a thabhairt do scoláirí labhairt amach nuair a fheiceann siad iompraíocht homafóbach ag tarlú

Iompraíocht bulaíochta ciníche a chosc

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta ciníche a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- cultúr scoile a chothú ina ndéantar an éagsúlacht a cheiliúradh agus ina “bhfeiceann daltaí iad féin” ina dtimpeallacht scoile
- éagsúlacht na scoile ó thaobh cultúir de a bheith sofheicthe agus ar taispeáint
- ceardlanna agus seimineáir a reáchtáil do scoláirí, d'fhoireann na scoile agus do thuismitheoirí chun feasacht ar chiníochas a mhúscailt
- tacaíocht piaraí a spreagadh amhail piarmheantóireacht agus gníomhaíochtaí a chothaíonn comhbhá
- iad siúd a fheiceann iompraíocht chiníoch a spreagadh chun tuairisc a thabhairt air
- tacaíochtaí a sholáthar d'fhoireann na scoile chun freagairt do riachtanais scoláirí a bhfuil teanga eile seachas an Ghaeilge nó an Béarla mar theanga baile acu, agus chun cumarsáid a dhéanamh lena dtuismitheoirí
- tacaíochtaí a sholáthar d'fhoireann na scoile chun tacú le scoláirí ó mhionlaigh eitneacha, lena náirítear scoláirí ó phobal an Lucht Siúil agus na Romach, agus chun cumarsáid a spreagadh lena dtuismitheoirí
- cuireadh a thabhairt do chainteoirí ó chúlraí eitneacha éagsúla
- a chinntiú go léirítear in ábhar léitheoireachta na leabharlainne agus na dtéacsleabhar taithí saoil chuí scoláirí agus daoine fásta ó chúlraí náisiúnta, eitneacha agus cultúir éagsúla

Iompraíocht bulaíochta gnéasaí a chosc

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta gnéasaí a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- a chinntiú go léiríonn baill foirne iompraíocht mheasúil agus go gcaitheann siad le scoláirí ar an mbealach céanna beag beann ar a ninscne
- a chinntiú go bhfuil na deiseanna céanna ag gach scoláire páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí scoile beag beann ar a (h)inscne
- an éagsúlacht a cheiliúradh ar scoil agus aitheantas a thabhairt do rannpháirtíocht gach scoláire
- feachtais chun feasacht a mhúscailt, ceardlanna agus cuir i láthair a eagrú ar chomhionannas inscne agus meas
- tuismitheoirí a spreagadh chun na luachanna seo a bhaineann le meas a threisiú sa bhaile

Ciapadh gnéasach a chosc

I measc na straitéisí chun ciapadh gnéasach a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- an clár OSPS a mhúineadh do scoláirí faoi chaidreamh atá sláintiúil agus faoi conas caitheamh lena chéile ar bhealach measúil agus cineálta
- eiseamláirí dearfacha a chur chun cinn laistigh de phobal na scoile
- steiréitíopaí inscne a d'fhéadfadh cur le ciapadh gnéasach a cheistiú

Tá na polasaithe maoirseachta agus monatóireachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta)

- Cód Iompar
- Polasaí féitheoireachta
- Polasaí Inghactha Inúsáide
- Cosaint Sonraí
- Mí-úsáid substaintí
- Polasaí Oid Speisialta
- Polasaí OSPS
- Polasaí OCG
- Polasaí Creidimh
- Sláinte & Sábháilteacht
- Ráiteas Cosaint Linbh agus measúnú riosca
- Plean feabhsúcháin scoile maidir le Bí Cineálta & Cúrsaí Folláine

Mír C: Ag dul i ngleic le hIompraíocht Bhulaíochta

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí atá freagrach as dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta:

Na múinteoirí ranga. Ag iniúchadh eachtraí agus ag déanamh taifead orthu. Freagrach as taifead a chur i gcomhaid an pháiste agus ag dul thar nais taréis 20 lá ag fiosrú an bhfuil deireadh taréis teacht leis an mbulaíocht.

Príomhoide Cúnta le cúraimí maidir le Bí Cineálta - ar fáil do chomhairle agus cabhair más gá.

Príomhoide - ag déanamh taifead don Bhord Bainistíochta

Príomhoide & PO Cúnta ag cabhrú leis an múinteoir ranga le iniúchadh eachtraí más gá.

Nuair a tharlaíonn iompraíocht bhulaíochta, déanfaidh an scoil:

- A chinntiú go n-éistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
- Iarracht príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
- Gach comhrá go híogair.
- Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a mheas.

- A éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh air/uirthi maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
- A ghníomhú go tráthúil.
- Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas.

Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á déanamh, na cuir chuige a ghlacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

Seo a leanas stráitéisí na scoile chun iompair bhulaíochta a imscrúdú, chun obair leantach a dhéanamh ina dtaobh agus chun iompair bulaíochta a thaifeadadh mar aon leis na stratéisí idirghabhála bunaithe a úsáidfídh an scoil chun déileáil le cásanna d'iompar bulaíochta:

Céim 1

- Nuair a thuairiscítear iompraíocht bhulaíochta déanann an múinteoir atá freagrach cinneadh ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta. Leagtar amach critéir shoiléire maidir le hiompraíocht bhulaíochta a aithint faoin sainmhíniú sa pholasaí seo eg. spriocdhírthe, leantach & dochar déanta.
- Murach bulaíocht a bhíonn i gceist leis an iompar beifear ag deileáil leis de réir an Chóid Iompair scoile.
- Coimeádann an múinteoir a nótaí féin ar eachtraí iompar agus déanann sé/sí a taifead féin ar aon ghearán maidir le iompar na bpáistí ina rang.
- Nuair atáthar ag aithint ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir dul ar aghaidh go Céim 2.

Céim 2

Cad, cá háit, cathain, agus cén fáth?

- Má bhíonn grúpa scoláirí i gceist, ba chóir teagmháil a dhéanamh le gach scoláire ina (h)aonar ar dtús.
- Ina dhiaidh sin, ba chóir bualadh le gach scoláire atá i gceist mar ghrúpa.
- Ag an gcrúinniú grúpa, ba chóir go niarrfaí ar gach scoláire a c(h)untas féin ar ar tharla a thabhairt lena chinntiú go bhfuil gach duine sa ghrúpa soiléir faoi tuairimí a chéile
- Ba chóir tacaíocht a thabhairt do gach scoláire de réir mar is cuí, i ndiaidh an chruinnithe grúpa.
- Is feidir iarraidh ar na scoláirí atá i gceist a gcuntas ar an eachtra/na heachtraí a scríobh síos.
- Rachaidh múinteoir nach é/í an múinteoir ábhartha nó an phríomhoide isteach i seomra ranga an múinteoir ábhartha ionas gur féidir leis/léi an obair thuas luaite a dhéanamh.

Céim 3

- Déantar an t-iompar bulaíochta a thaifead – féach Aguisín 1. Déanann an taifead seo doiciméadú ar fhoirm agus ar chineál na hiompraíochta bulaíochta, más eol sin, cá háit agus cathain a tharla sí agus dáta na teagmhála tosaigh leis na scoláirí agus a dtuismitheoirí.
- Cuirtear tuismitheoirí na bpáirtithe atá i gceist ar an eolas.
- Ba chóir go mbeadh tuairimí na scoláirí atá i gceist agus a dtuismitheoirí maidir leis na gníomhartha atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta san áireamh sa taifead.
- D'fhéadfadh tuismitheoirí freisin scoileanna a chur ar an eolas faoi iompraíocht bhulaíochta a tharla agus a iarraidh ar an scoil go sonrath gan aon ghníomhaíochtaí a dhéanamh. Ba chóir do thuismitheoirí an t-iaratas seo a dhéanamh chuig an scoil i scríbhinn. Mar sin féin,

agus iarratas an tuismitheora á chur san áireamh, d'fhéadfadh sé go gcinneadh scoileanna, ag brath ar na cúinsí, go bhfuil sé oiriúnach dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta.

- Cuirtear i bhfeidhm gníomhartha comhaontaithe agus déantar monatóireacht agus meastóireacht ar chursaí.
- Beidh cóip den thaifead curtha le Doiciméad Tacaíochta Scoláire na paistí ata bainteach ar Aladdin. Muna bhfuil doiciméad tacaíochta acu cruthófar doiciméad iompar bainteach leis an scoláire ar Aladdin ina mbeidh an taifead. Beidh sin ina chuidiú d'fhoireann tacaíochta scoláirí na scoile maidir le freagairt chomhsheasmhach, iomlánaíoch a thabhairt i dtaobh tacú le folláine na scoláirí atá i gceist.

Céim 4

- Ní mór dul i mbun plé leis na scoláirí atá i gceist agus lena dtuismitheoirí tráth nach faide ná 20 lá scoile tar éis na teagmhála tosaigh chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dul chun cinn tar éis na hidirghabhála tosaigh
- Mura mbeidh deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta, ba chóir don mhúinteoir athbhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na scoláirí agus na tuismitheoirí, tacaíocht sheachtrach a lorg más cuí athbhreithniú iele a dhéanamh laistigh de tréimhse ama comhaontaithe.
- Más léir go bhfuil an scoláire a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici ag leanúint den iompraíocht a léiriú, ba chóir don scoil féachaint ar a gCód Iompar le haghaidh straitéisí chun deileáil le iompar míchuí.
- Má tá deireadh leis an mbulaíocht leanfar ag déanamh monatóireacht ar feadh tamall.

Céim 5

- Cuireann an príomhoide gach iompraíocht bhulaíochta in iúl don Bhord Bainistíochta ina eolas is déanaí chucu.
- Tugtar uasdátú ó bhéal ag gach cruinniú Boird.

Céim 6

- Mura bhfuil tuismitheoir(i) sásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, de réir Nósanna Imeachta Bí Cineálta Chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna, ba chóir iad a atreorú chuig nósanna imeachta gearán na scoile.
- Má tá tuismitheoir míshásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, féadfaidh sé/sí gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Leanaí má chreideann sé/sí go raibh tionchar diúltach ag gníomhaíochtaí na scoile ar an scoláire.

Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

Ba cheart go mbeadh sé mar phríomhaidhm agus aghaidh á tabhairt ar thuairiscí ar iompraíocht bhulaíochta stop a chur leis an iompraíocht bhulaíochta agus, chomh fada agus is féidir, an caidreamh idir na scoláirí atá i gceist a athbhunú, seachas milleán a chur.

Ag tacú le páistí a déantar bulaíocht orthu:

- Deireadh a chur leis an mbulaíocht

- Plé ranga agus ceachtanna ar bhulaíocht agus an tionchar a bhíonn aige ar pháistí.
- A mheabhrú don pháiste nach bhfuil aon locht orthu gur deineadh bulaíocht orthu.
- An fhoireann a chur ar an eolas faoi chursaí ionas gur féidir leo súil a choimeád ar an bpáiste.
- Maoirseacht leanúnach
- Ceachtanna dírithe ar mhúinín an pháiste a fhorbairt
- Comhairle a lorg ó seirbhísí cúnaimh cosúil le NEPS
- Seic-ins le cuntóirí nó an múinteoir ranga i rith ceacht OSPS
- Timpeallacht scoile sábháilte. iomchuisitheach a chruthú.

Ag tacú le páistí a dhéanann bulaíocht:

- Gan míleán a chur ar an bpáiste má aithníonn siad an drochiompar agus déanann siad iarracht gan an iompar sin a léiriú arís
- Ceachtanna dírithe ar mhúinín an pháiste a fhorbairt
- Comhairle a lorg ó seirbhísí cúnaimh cosúil le NEPS
- An fhoireann a chur ar an eolas faoi chursaí ionas gur féidir leo súil a choimeád ar an bpáiste.
- Seic-ins le cuntóirí nó an múinteoir ranga i rith ceacht OSPS

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thairfeadh. San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta a dhoiciméadú. Más ábhar inní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir *Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iarbhunscoileanna*.

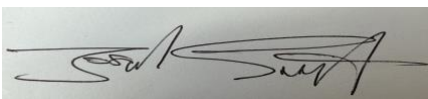
Mír D: Maoirseacht:

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na neachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ón gcrúinniú deireanach, líon na neachtraí leanúnacha agus líon iomlán na neachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena náirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo. Féach Caibidil 7 de ghnásanna Bí Cineálta.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

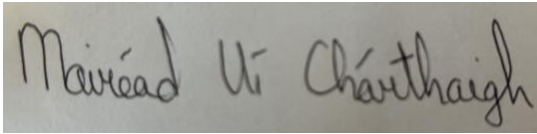
Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe agus is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an polasaí seo.

Sínithe:
Bainistíochta)

Dáta: 29/5/25 (Cathaoirleach an Bhoird

Sínithe:

Dáta: 29/5/25 (Príomhoide)

Bí Cineálta Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour

The Board of Management of Gaelscoil Mhuscraí has adopted the following policy to prevent and address bullying behaviour.

This policy fully complies with the requirements of *Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools 2024*.

The board of management acknowledges that bullying behaviour interferes with the rights of the child as set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. We all, as a school community, have a responsibility to work together to prevent and address bullying behaviour and to deal with the negative impact of bullying behaviour.

We are committed to ensuring that all students who attend our school are kept safe from harm and that the wellbeing of our students is at the forefront of everything that we do. We recognise the negative impact that bullying behaviour can have on the lives of our students and we are fully committed to preventing and addressing bullying behaviour.

We confirm that we will, in accordance with our obligations under equality legislation, take all such steps that are reasonably practicable to prevent the harassment of students or staff on any of the nine grounds specified: gender, civil status, family status, sexual orientation, religion, age, disability, race and membership of the Traveller community.

Definition of bullying

Bullying is defined in *Cineáltas: Action Plan on Bullying* and *Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools* as

- **targeted** behaviour, online or offline that causes harm.
- The harm caused can be physical, social and/or emotional in nature.
- Bullying behaviour is **repeated over time** and involves **an imbalance of power** in relationships between two people or groups of people in society.

If all three criteria above are met, then the behaviour is bullying behaviour and the behaviour should be addressed using these Bí Cineálta Procedures

Behaviour that is not bullying behaviour

A one off instance of negative behaviour towards another student is not bullying behaviour. However, a single hurtful message posted on social media can be considered bullying behaviour as it may be visible to a wide audience and has a high likelihood of being shared multiple times and so becomes a repeated behaviour.

Some students with special educational needs may have social communication difficulties which may make them communicate their needs through behaviours that can hurt themselves or others. It is important to note that these behaviours are not deliberate or planned but, in certain situations, they are an automatic response which they can't control.

Bullying is not accidental or reckless behaviour. If the repeated harm is real for the student experiencing the behaviour but unintended by the other student, this is not bullying. These behaviours, while not defined as bullying, can be distressing. Strategies to deal with inappropriate behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Each school is required to develop and implement a Bí Cineálta policy that sets out how the school community prevents and addresses bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour that is not bullying behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Types of Bullying:

There are many different types of bullying behaviour. These can include directing bullying at someone focused on the following: disability, exceptional ability, gender identity, LGBTQ+ , physical appearance, racism, poverty status, religious identity, sexism and sexual harassment. This is not an exhaustive list.

Bullying can be: Direct:

- Physical: pushing, shoving, punching, kicking, poking and tripping students. Physical assault. Destruction of personal property.
- Verbal: continual name calling which insults, humiliates the student – this may refer to physical appearance, size, clothes, gender, accent, academic ability, race or ethnic origin.
- Written: Writing insulting remarks in public places, passing notes or drawings about the student.
- Extortion: where something is obtained through force or threats.

Bullying can be: Indirect:

- Exclusion: where a student is deliberately and repeatedly isolated, excluded or ignored by a student or group of students.
- Relational: Where a student's attempts to form friendships with peers are repeatedly rejected or undermined, threats, non-verbal gesturing, malicious gossip, spreading rumours, silent treatment and manipulation of friend groups etc can all form relational bullying for a student.

Online bullying behaviour:

Cyber bullying is carried out via text, direct messaging/instant messaging, social media platforms, e-mail, apps, digital gaming sites, gaming consoles, chatrooms and other online technologies. A single hurtful message posted on social media can be considered bullying behaviour as it has a high likelihood of being shared multiple times and thus becomes a repeated behaviour.

This can include:

- Sending or sharing of insulting and offensive or intimidating messages or images via online means as mentioned above.
- Posting information which is personal, private or sensitive without consent.
- Making and/or participating in fake profiles on a social network to impersonate and/or humiliate other students.
- Exclude/disrupt access to a student on purpose on online chat groups/access to accounts/from an online game.

A school is not expected to deal with bullying behaviour that occurs when students are not under the care or responsibility of the school. However, where this bullying behaviour has an impact in school, schools are required to support the students involved. Where the bullying behaviour continues in school, schools should deal with it in accordance with their Bí Cineálta policy.

Section A: Development/review of our Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour

All members of our school community were provided with the opportunity to input into the development/review of this policy.

	Date consulted	Method of consultation
School Staff	January 2025 March 2025 April 2025	Staff in-service training day on Bí Cineálta guidelines. Staff meeting on first draft. Google Form Staff survey Staff meeting/consultation on draft policy. Final staff meeting to finalise policy.
Students	March 2025 April 2025	Student Google Form survey Rang 3-6 Student Council forum discussion on anti-bullying guidelines. Child-friendly version of policy drafted by pupils
Parents	March-April/May 2025	Google Form survey of all parents in school. Draft policy sent to PA for consultation and to seek their views before sending draft policy to entire parental body for feedback.
Board of Management	March 2025 May 2025	New policy/surveys discussed at BOM meeting. Ratification of new Bí Cineálta policy (29/5/25).
Wider school community as appropriate, for example, bus drivers	n/a	n/a
Date policy was approved: 29/5/25		
Date policy was last reviewed: n/a		

Section B: Preventing Bullying Behaviour

This section sets out the prevention strategies that will be used by the school. These include strategies specifically aimed at preventing online bullying behaviour, homophobic and transphobic bullying behaviour, racist bullying behaviour, sexist bullying behaviour and sexual harassment as appropriate (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

Culture and Environment:

- Create a positive and inclusive school culture and environment.
- Relationships between all members of the school community should be based on respect, care, integrity and trust.
- Consistent approach to addressing bullying behaviour.
- Parents, as active partners in their child's education, can help foster an environment where bullying behaviour is not tolerated through promoting empathy and respect.
- Students should feel comfortable to talk about concerns regarding bullying behaviour.

- ‘Trusted Adult’ - Students who witness bullying behaviour should be supported and encouraged to report the behaviour to a trusted adult in the school so that the behaviour can be addressed. Link here with Stay Safe lessons.
- Create a safe physical environment. Appropriate supervision in hallways and stairs. reduce blindspot areas in building. Effective yard supervision with pupils supervised leaving and returning to their classrooms at break times.
- Artwork created by pupils to promote the school’s values such as equality, diversity, inclusion and respect visible around the school.
- Student Council and Well-being Ambassadors in place to promote a positive, safe and inclusive school environment.
- Well-being ambassadors assisting at yard time to ensure all students are included at playtime.
- Buddy bench in yard to assist in identifying pupils struggling to find a friend.
- Student friendly anti-bullying policy created and promoted around the school.
- Anti-bullying week & Well-being Week activities where awareness of our Bí Cineálta policy is raised and activities based around kindness are encouraged.
- School noticeboard to promote anti-bullying messages and kindness.

Curriculum: Teaching & Learning

- Teaching and learning that is collaborative and respectful is promoted. Students have regular opportunities to work in small groups with their peers, which can help build sense of connection, belonging and empathy among students
- Explicit teaching on what bullying is - as per school policy - and on its impact on others.
- SPHE policy in place where programmes such as Stay Safe, Weaving Well-Being, RSE, and Walk Tall are implemented.
- Opportunities for the implementation of Fun Friends/Friends for Life are available as some staff have received training. Links with NEPS Well-being practitioner for this also.
- Lessons from Webwise particularly on days such as Internet Safety Day.
- Behaviour charts/contract designed by pupils in each classroom to demonstrate appropriate behaviours
- Sensory circuits/sensory breaks for pupils to assist with emotional regulation.
- Celebrate pupil diversity by acknowledging days such as ‘World Autism Awareness Day’ on a whole school basis.
- Some teachers are trained in Emotion Coaching techniques and Restorative practice. They will share these practices with the rest of the teaching staff.
- SET resources such as Zippy’s Friends to assist pupils with social and interpersonal skills.

Relationships and Partnerships

- Strong interpersonal connections are a vital part of effectively preventing and addressing bullying behaviour. Our student council, after-school clubs, parents’ association and Board of Management all strive to work together in promoting school values and engaging positively with one another.
- Our Well-being ambassadors offer peer support to support quieter, more socially reticent pupils.
- Parents are the primary educators of their children. Our well-being and Anti-bullying weeks along with Stay Safe lessons offer parents an opportunity to become familiar with the well-being and anti-bullying strategies in use in the school.
- Seek parental and pupils input into school policy, particularly the new Anti-bullying policy to ensure they are active participants in policy formation.
- Engage with external speakers e.g Garda Seán, Ger Brick, Cyber Safe Kids, to raise awareness on bullying and its impact.
- Well-being check-ins between support staff and certain pupils to ensure struggles or concerns are identified early.
- School assembly - opportunity to celebrate pupil achievement.

- Collaborate with outside organisations to assist with pupil well-being and pupil behaviours eg NEPS, NCSE, AsIAm, ADHD Ireland.

Policy and Planning:

- Develop a clear and consistent Anti-bullying policy that is enforced by all staff and that is reviewed annually.
- Policies such as the AUP, the Supervision Policy, Parents as Partners Policy, the Special Education Policy, our SPHE plan and the Code of Behaviour support the implementation of the Bí Cineálta, Anti-bullying policy.
- Including the voice of the pupil in policy formation by seeking the views of the Student Council.
- Staff are committed to engaging in professional development that furthers their learning of creating an inclusive school environment.
- Encouraging the sharing of examples of best practice by staff at staff meetings e.g. Emotion Coaching techniques and Restorative practice questions.
- Effective leadership is a key component with Principal, Deputy Principal, and all middle management focused on supporting the implementation of this policy.

Preventing Cyber-bullying behaviour

- Promote ‘Smartphone Free’ school policy where parents sign a charter stating that they won’t buy a smartphone before 6th class. Most families in the school have signed up for this.
- Most social media platforms and services have a minimum age requirement and for the majority of these services it is 13 years’ old. Therefore technically, children under the age of 13 should not have a social media account.
- Use of Webwise to promote online safety especially on Internet Safety Day.
- Facilitate outside speakers to inform parents and students on the dangers of cyberbullying e.g. Ger Brick, Cyber Safe Kids.
- Monitoring of pupils’ iPad use in school through teacher Classroom App on teacher iPad. Children will be given an individual iPad in order to keep a record of their work and usage history.

Preventing homophobic/transphobic bullying behaviour

Strategies to prevent homophobic and transphobic bullying behaviour may include the following, which is not an exhaustive list:

- maintaining an inclusive physical environment such as by displaying relevant posters
- encouraging peer support such as peer mentoring and empathy building activities
- challenging gender stereotypes
- conducting workshops and seminars for students, school staff and parents to raise awareness of the impact of homophobic bullying behaviour
- encouraging students to speak up when they witness homophobic behaviour

Preventing racist bullying behaviour

Strategies to prevent racist bullying behaviour may include the following, which is not an exhaustive list:

- fostering a school culture where diversity is celebrated and where students “see themselves” in their school environment
- having the cultural diversity of the school visible and on display
- conducting workshops and seminars for students, school staff and parents to raise awareness of racism
- encouraging peer support such as peer mentoring and empathy building activities
- encouraging bystanders to report when they witness racist behaviour

- providing supports to school staff to respond to the needs of students for whom English is an additional language and for communicating with their parents
- providing supports to school staff to support students from ethnic minorities, including Traveller and Roma students, and to encourage communication with their parents
- inviting speakers from diverse ethnic backgrounds
- ensuring that library reading material and textbooks represent appropriate lived experiences of students and adults from different national, ethnic and cultural backgrounds

Preventing sexist bullying behaviour

Strategies to prevent sexist bullying behaviour may include the following, which is not an exhaustive list:

- ensuring members of staff model respectful behaviour and treat students equally irrespective of their sex
- ensuring all students have the same opportunities to engage in school activities irrespective of their sex
- celebrating diversity at school and acknowledging the contributions of all students
- organising awareness campaigns, workshops and presentations on gender equality and respect
- encouraging parents to reinforce these values of respect at home

Preventing sexual harassment

Strategies to prevent sexual harassment may include the following, which is not an exhaustive list:

- using SPHE programme to teach students about healthy relationships and how to treat each other with respect and kindness
- promoting positive role models within the school community
- challenging gender stereotypes that can contribute to sexual harassment

The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

- Code of Behaviour
- Supervision
- Acceptance Use Policy - IT
- Data protection
- SET Policy
- Substance Misuse
- SPHE
- RSE
- Religion
- Health and Safety
- Safe Guarding Statement & Risk Assessment

- School Improvement Plan re Bí Cineálta & Well-Being

Section C: Addressing Bullying Behaviour

The teacher(s) with responsibility for addressing bullying behaviour is (are) as follows:

Class teachers - investigating and recording incidents. Recording incidents on student file. Following up after 20 days to see if bullying behaviour has ceased.

AP2 with responsibility for Bí Cineálta procedures - available for advice and support for class teacher, if required.

Principal: to inform BOM of incidents of bullying.

Principal & AP2 can assist in investigating incidents with class teacher, also.

When bullying behaviour occurs, the school will:

- ensure that the student experiencing bullying behaviour is heard and reassured
- seek to ensure the privacy of those involved
- conduct all conversations with sensitivity
- consider the age and ability of those involved
- listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation
- take action in a timely manner
- inform parents of those involved

The steps that will be taken by the school to determine if bullying behaviour has occurred, the approaches taken to address the bullying behaviour and to review progress are as follows (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

The school's procedures for investigation, follow-up and recording of bullying behaviour and the established intervention strategies used by the school for dealing with cases of bullying behaviour are as follows:

Step 1

- When bullying behaviour is reported/observed the teacher(s) with responsibility should determine if bullying behaviour has occurred. The teacher will refer to the definition of bullying as per school policy e.g. directed, continuous and causing damage when considering whether bullying behaviour occurred or not.
- If the behaviour IS NOT bullying it is dealt with in line with the school's Code of Behaviour.
- The 'Relevant Teacher(s)' will use his/her/their professional judgement in relation to the records to be kept of these reports, the actions taken and any discussions with those involved regarding same.
- If the behaviour may be considered bullying proceed to Step 2.

Step 2

When identifying if bullying behaviour has occurred teachers should consider what, where, when and why?

- If a group of students is involved, each student should be engaged with individually at first
- Thereafter, all students involved should be met as a group
- At the group meeting, each student should be asked for their account of what happened to ensure that everyone in the group is clear about each other's views
- Each student should be supported as appropriate, following the group meeting
- It is helpful to ask the students involved to write down their account of the incident(s)
- A SET teacher or the principal will supervise the relevant classroom in the event that the class teacher is carrying out the above steps.

Step 3

- A record is kept by the relevant teacher – see Appendix 1. This record should document the form and type of bullying behaviour, if known where and when it took place and the date of the initial engagement with the students involved and their parents.
- Inform parents of parties at this stage.
- The record should include the views of the students and their parents regarding the actions to be taken to address the bullying behaviour.
- Parents may also make schools aware of bullying behaviour that has occurred and specifically request that the school take no action. Parents should put this request in writing to the school. However, while acknowledging the parent's request, schools may decide that, based on the circumstances, it is appropriate to address the bullying behaviour.
- Complete agreed actions, monitor and evaluate.
- The record will be kept on the affected Student's Support file on Aladdin. If a Student Support file isn't open then a separate document will be created to ensure a record is available. This will assist the school's student support team in providing a consistent and holistic response to support the wellbeing of the students involved.

Step 4

- No more than **20 school days after initial engagement**, review with student(s) and parent(s). Teacher should document the review with students and their parents to determine if the bullying behaviour has ceased and the views of students and their parents in relation to this.
- If the bullying behaviour has not ceased the teacher should review the strategies used in consultation with the students involved and their parents. External support may be sought, if appropriate. A timeframe should be agreed for further engagement until the bullying behaviour has ceased.
- If it becomes clear that the student who is displaying the bullying behaviour is continuing to display the behaviour, then the school should consider using the strategies to deal with inappropriate behaviour as provided for within the school's Code of Behaviour.
- Where bullying behaviour has ceased ongoing supervision and support may be needed for the students involved for a period of time thereafter.

Step 5

- Principal must include all bullying behaviour in their update to the board of management.
- Principal provides a verbal update to the board of management at meetings.

Step 6

- If a parent is not satisfied with how bullying behaviour has been addressed by the school, in accordance with these procedures, they should be referred to the school's complaints procedure.
- In the event that a student and/or parent is dissatisfied with how a complaint has been handled, a student and/or parent may make a complaint to the Ombudsman for Children if they believe that the school's actions have had a negative effect on the student.

The school will use the following approaches to support those who experience, witness and display bullying behaviour (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

The primary aim in addressing reports of bullying behaviour should be to stop the bullying behaviour and to restore, as far as is practicable, the relationships of the parties involved.

Supporting pupils who have been bullied:

- End the bullying behaviour
- Class discussion/lessons on bullying and its effects.
- Remind pupils that they are listened to and reassure them that they are not at fault for being targeted by others.
- Inform staff of bullying so that they can monitor the pupil(s).
- Consistent and continuous supervision
- Help raise self-esteem of pupils by encouraging them to partake in activities that will help their friendship and social skills.
- Seek support and advice of outside agencies e.g. NEPS, NCSE, Oide
- Well-being check-ins between affected pupils and support staff.
- Creation of a safe, inclusive school environment where pupils feel valued. .

Supporting the pupil who has bullied:

- Don't apportion blame if the child recognises their hurtful behaviour and agrees not to display such behaviour again.
- Help raise self-esteem of pupils by encouraging them to partake in activities that will help their friendship and social skills.
- Seek support and advice of outside agencies e.g. NEPS, NCSE, Oide
- Well-being check-ins between affected pupils and support staff.
- Creation of a safe, inclusive school environment where pupils feel valued. .

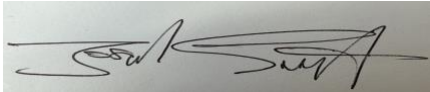
All bullying behaviour will be recorded. This will include the type of behaviour, where and when it took place, and the date of the engagement with students and parents. The actions and supports agreed to address bullying behaviour will be documented. If the bullying behaviour is a child protection concern the matter will be addressed without delay in accordance with *Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools*.

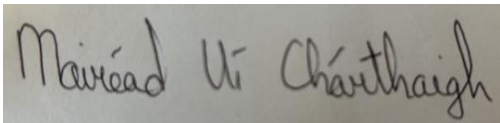
Section D: Oversight

The principal will present an update on bullying behaviour at each board of management meeting. This update will include the number of incidents of bullying behaviour that have been reported since the last meeting, the number of ongoing incidents and the total number of incidents since the beginning of the school year. Where incidents of bullying behaviour have occurred, the principal will also provide a verbal update which will include where relevant, information relating to trends and patterns identified, strategies used to address the bullying behaviour and any wider strategies to prevent and address bullying behaviour where relevant. This update does not contain personal or identifying information. See Chapter 7 of the *Bí Cineálta* procedures.

This policy is available to our school community on the school's website and in hard copy on request. A student friendly version of this policy is displayed in the school and is also available on our website and in hard copy on request.

This policy and its implementation will be reviewed, following input from our school community, each calendar year or as soon as practicable after there has been a material change in any matter to which this policy refers.

Signed: Date: 29/5/25
(Chairperson of board of management)

Signed: Date: 29/5/25 (Principal)

Aguisín 1

Teimpléad chun iompar bulaíochta a thaifeadadh/Template to record bullying behaviour

1. Ainm an dalta a bhfuil bulaíocht á déanamh air/uirthi agus a rang-ghrúpa (Name of child affected)

Ainm _____ Rang _____

2. Ainm(neacha) agus rang(anna) an dalta/na ndaltaí atá ag gabháil d'iompar bulaíochta.
(Name(s) of children who are alleged to be involved in bullying behaviour)

Ainm: _____ **Rang:** _____

3. Cineál iompar bulaíochta (Type): (2.5: An chaoi a dtarlaíonn iompraíocht bhulaíochta)

Cur tic leis an gceann a bhaineann:

- Fisiciúl / physical
- Ó Bhéal / verbal
- I Scríbhinn / written
- Sracadh / damage to property
- Eisiamh / exclusion
- Caidreamh / intimidation
- Cibearbhulaíocht / cyberbullying
- Eile

4. Catagóir bulaíochta (2.7 Cineálacha iompraíochta bulaíochta)
(Category)

- Páistí faoi mhíchumas / disability/SEN related
- Páiste ar árdchumais / gifted pupil
- Féiniúlacht inscne / gender-based
- Homafóbach/trasfhóbach (LADTA+): / homophobic/transphobic
- Cuma fisiciúil / physical appearance
- Ciníoch / ethnicity
- Bochtanacht / socio-economic status
- Féiniúlacht reiligúnach / religious
- Gnéasaíoch / ciapadh gnéasach / sexually based
- Eile

5. An áit ar tharla an eachtra / na buartha/imní (Where behaviour occurred) (ticeáil an bosca(i) cuí.

Clós	
Seomra ranga	
Dorchla/pasáiste	
Leithris	
Halla na Scoile	
Eile	

6. Cathain? _____

7. An chéad dáta a thuairiscíoch an t-iompar (First date it was reported):

Lena daltaí: _____

Lena tuistí: _____

8. Cur síos gairid ar an iompar bulaíochta agus tuairimí na bpáistí agus na dtuistí maidir le cad gur cheart tarlú. (Brief description of the behaviour and opinions of affected child and their parents as to what should happen next)

9. Dáta don athbhreithniú / Review

An bhfuil deireadh leis an mbulaíocht? (Tar éis 20 lá scoile). Cur tuairimí na ndaltaí agus tuistí san áireamh. (After 20 school days - has bullying ceased? Include opinion of affected child and their parents)

10. Teagmháil le seirbhísí seachtracha (má bhaineann). (Contact with outside services, if applicable)

Cé hiad? Cad a tharla?

Sínithe _____ (Múinteoir Ábhartha)

Dáta _____